

Fråga om skyldighet för kronofogdemyndighet att på begäran av gäldenären göra sammanställningar av uppgifter över utmäta belopp

Med anledning av en anmälan mot Kronofogdemyndigheten i Karlstad, Örebrokontoret, meddelade *JO Nordenfelt* den 21 april 2006 ett beslut med följande innehåll.

Anmälan

AA klagade på att kronofogdemyndigheten hade vägrat att lämna ut viss information till honom. Han anförde därvid bl.a. följande. Han har skriftligen hos kronofogdemyndigheten begärt att få en sammanställning över de belopp som utmätts under åren samt en sammanställning över hur utmäta belopp har fördelats avseende kostnader, ränta och betalning av kapitalsskuld. Myndigheten har emellertid hävdats att den inte är skyldig att ge honom begärd information. AA framförde också synpunkter på att kronofogdemyndigheten och borgenärerna borde vara skyldiga att med automatik redovisa uppgifterna avseende vilka kostnader och vilken ränta som har utgått till Skatteverket och gäldenären.

Utredning

Anmälan remitterades till Kronofogdemyndigheten i Karlstad för yttrande över vad AA hade anført om hur myndigheten hade handlagt hans framställningar om att få ut vissa uppgifter. I sitt remissvar anförde myndigheten, genom regionkronodirektören BB, i huvudsak följande (bifogade handlingar har här utelämnats).

AA har förekommit för indrivning hos kronofogdemyndigheten sedan 1997. Under denna tid har myndigheten haft en omfattande kommunikation med AA i olika frågor rörande pågående indrivning mot honom. Han har under denna tid även fått myndighetens beslut om utmätning av hans lön samt myndighetens beslut om avslag av begäran om skuldsanering prövad av domstol. I båda fallen har myndighetens beslut vunnit laga kraft.

Punkten 1

AA har begärt sammanställning över utmätt belopp under de år han varit föremål för löneutmätning.

Myndigheten har inte uppfyllt hans begäran, då myndigheten inte ansett sig skyldig att göra någon sammanställning. Vad som hänt i ärendet framgår av kommunikationen mellan handläggaren och AA.

Kronofogdemyndighetens hantering av mål om utmätning sker med hjälp av datastöd. Redovisning sker i REX. Datastödet ger möjlighet att ta fram uppgifter i inneliggande mål och mål som ännu inte gallrats. I varje mål redovisas hur influtna belopp krediterats. Mål som gallrats finns på mikrochips.

Kronofogdemyndigheten har ingen färdig sammanställning över vad som skett i de olika målen.

Sådan sammanställning kan inte heller tas fram med hjälp av befintligt datasystem. Det kräver betydande manuell arbetsinsats att tillmötesgå begäran.

Myndigheten är jämlikt bestämmelse i 13 kap. 4 § utsökningsbalken skyldig att hålla fördelningssammanträde och underrätta gäldenären jämte övriga sakägare i vissa fall om hur fördelning av utmäta medel skett mellan fordringsägarna i aktuella mål. Enligt gällande praxis hålls inte fördelningssammanträde under pågående löneutmätning. Sakägarna underrättas inte heller om hur medlen fördelats mellan utmätningsborgenärerna vid varje utbetalningstillfälle. Vad som utfallit på respektive mål kan däremot tas fram med hjälp av datastöd.

I samband med ändring av beslut om löneutmätning eller att ny utmätningsborgenär har tillkommit underrättas gäldenären om detta genom ändrings- eller tilläggsbeslut för att han ska få kännedom om mellan vilka fordringsägare medlen ska fördelas.

Genom särskild upplysningsblankett informeras även gäldenären om hur dels beslutet, dels kronofogdemyndighetens fördelning eller utbetalning av medel kan överklagas till behörig tingsrätt.

I nu aktuellt fall har kommunikationen mellan AA och myndighetens handläggare mer präglats av en principiell diskussion över vad som åligger myndigheten och vad som åligger hans fordringsägare.

AA har informerats om att myndigheten inte har någon skyldighet att göra någon sammanställning av allt som rör löneutmätningarna. Han har däremot självklart rätt till information om vad som hänt i de mål som berör honom så långt det är tekniskt och praktiskt möjligt att få fram uppgifterna.

Med stöd av datasystemet har myndigheten tagit fram utdrag på vad som influtit och hur beloppen har krediterats i inneliggande mål. Av utdragen i dessa mål framgår således även vad som har krediterats ränta och kostnader under 2005. Utdragen har i samband med handläggningen av detta ärende tillställts AA.

Punkten 2

AA har också begärt en sammanställning över hur utmäta belopp disponerats och fördelats avseende 1) kostnader, 2) ränta, 3) kapitalskuld. Hans uppfattning är att kreditering ska göras i nämnd ordning.

AA:s uppfattning om avräkningsordningen överensstämmer med den lagstadgade ordning, som normalt tillämpas. Dock gäller enligt 13 kap. 13 § utsökningsbalken att om fordringsägaren före medlens fördelning/utbetalning har yrkat en annan avräkningsordning så ska den tillämpas. Så har dock inte varit fallet i AA:s nu aktuella mål, utan här har all avräkning skett mot ränta och kostnader.

Ett särskilt problem är att borgenär inte begär särskild krediteringsordning, men ändå avräknar influtna medel på annat sätt än kronofogdemyndigheten.

Av samma skäl som angivits i svaret under punkt 1 föreligger ingen skyldighet för myndigheten att göra en omfattande sammanställning av hur utmäta belopp fördelats och krediterats. Däremot kan myndigheten tillhandahålla utdrag som visar vad som influtit i respektive mål och hur beloppen krediterats.

Avslutningsvis konstaterar kronofogdemyndigheten att det är önskvärt att

både borgenär och gäldenär åtminstone årsvis tillställs en redovisning över hur influtna löneutmätningensbelopp fördelats och hur mycket ränta som krediterats. Det

är inte tekniskt och praktiskt möjligt för myndigheten att göra detta utan datastöd. En sådan funktion är enligt uppgift planerad att införas i datasystemet INIT.

AA yttrade sig över remissvaret.

Bedömning

Enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen har envar som begär det rätt att ta del av allmänna handlingar som förvaras hos en myndighet, förutsatt att handlingen inte omfattas av sekretess. Begreppet handling avser inte endast framställning i skrift eller bild – dvs. konventionella handlingar – utan också upptagningar som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas med tekniskt hjälpmedel samt sammanställningar av sakligt sammanhängande uppgifter som en myndighet kan göra med hjälp av tillgängliga program, s.k. potentiella handlingar. En förutsättning är härvid att sammanställningen skall kunna göras med rutinbetonade åtgärder. Därmed avses att det skall vara fråga om en begränsad arbetsinsats och utan nämnvärda kostnader. Att en uppgiftssamling inte tidigare har existerat i sammanställd form hindrar däremot inte att en uppgiftssammanställning kan vara att betrakta som allmän handling (jfr JO:s ämbetsberättelse 2000/01 s. 567).

I förevarande fall framgår det av utredningen att de sammanställningar som AA har efterfrågat inte finns tillgängliga hos kronofogdemyndigheten. Inte heller kan de tas fram med hjälp av befintligt datasystem. Det skulle således kräva en betydande manuell arbetsinsats att tillmötesgå AA:s begäran. Enligt min mening har det således inte varit fråga om s.k. potentiella handlingar. AA har därför inte på grund av tryckfrihetsförordningens regler haft rätt till de begärda sammanställningarna.

Som kronofogdemyndigheten har anfört i sitt remissvar har AA däremot rätt till den information som finns i varje enskilt mål som berör honom och som kan tas fram med stöd av myndighetens datasystem. Detta borde den handläggare som mottog AA:s begäran ha underrättat honom om.

Myndigheten har nu tagit fram utdrag på vad som influtit och hur beloppen har krediterats i ineliggande mål. Av utdragen i dessa mål framgår även vilken ränta och vilka kostnader som har krediterats under år 2005. Myndigheten har vidare framhållit att den i övriga mål kan ta fram utdrag över vad som influtit i respektive mål och hur beloppen krediterats. Någon ytterligare åtgärd från min sida framstår inte som nödvändig.

Vad AA i övrigt har framfört föranleder inte något uttalande från min sida.

Med den kritik som ligger i det anförda avslutas ärendet.